

▶▶ Upniki naj vedo, da imajo lahko terjatve tudi negativno vrednost, in sicer ko zalagajo za stroške sodnega postopka in odvetnikov, dolžnik pa je brez premoženja.

▶ Tako v zvezi z vlaganji izvršb opozarja Matej Golob, direktor podjetja Converta.

NA KAJ JE TREBA PAZITI PRI IZVRŠBAH

FNASVET

F Nataša Bolarič
natas.bolaric@finance.si

Preverjanje bonitete dolžnika, predvsem njegovega unovčljivega premoženja, ter upoštevovanje sodnih in odvetniških stroškov in zakonsko določenih časovnih rokov povečujeta možnosti za uspešno izvršbo. Ta je po mnenju strokovnjakov vedno zadnji korak v postopku unovčevanja oziroma izterjave terjatev.

Upnik naj izvršbo uporabi, ko je izčrpal vse druge možnosti, denimo sporazum z dolžnikom o refinanciranju, odkupu terjatev ali kompenzaciji. V podjetju Converta, kjer se ukvarjajo z izvršbami, opažajo, da se je zaradi povečane plačilne nediscipline povečalo tudi število izvršb. V primerjavi z obdobjem pred letom 2009 ugotavljajo več kot 120-odstotno povečanje števila postopkov unovčevanj terjatev, ki se nadaljujejo v postopek izvršbe.

1. Računajte, da spor traja okoli tri leta

Matej Golob, direktor Converta, pravi, da se v Sloveniji dolžine postopkov iz izvršb zelo razlikujejo. »Imamo primere sporov nizke vrednosti, ki so končani oziroma za katere predvidevamo, da bodo končani s pravnomočno sodbo v letu dni. Imamo pa tudi primere, ki se vlečejo že več

kot deset let. Novejši primeri se rešujejo hitreje. Navadno je treba računati na tri leta,« pojasnjuje Golob.

2. Pravnomočna sodba ni dovolj

Direktor Converta poudarja, da samo pravnomočna sodba še ni dovolj in pomeni samo korak k poplačilu. Treba je uspešno izpeljati tudi izvršbo, saj se poplačilo lahko odloži kljub pravnomočni sodbi – bodisi zaradi možnih ugovorov dolžnika bodisi njegove nezmožnosti poplačila. Saša Kene, direktorica podjetja iPom, ki se ukvarja z izterjavami, dodaja, da lahko upnik v idealnih okoliščinah pri izvršbi pričakuje poplačilo dolgov že v dobrem mesecu po vložitvi izvršbe, žal pa je v praksi velikokrat drugače. Dolžnik lahko vloži ugovor, sodišče pa ga mora obravnavati, sledita še morebitni upnikov odgovor na ugovor in pravdni postopek.

3. Preverite dolžnikovo premoženje

Matej Golob pravi, da je pri odločitvi za izvršbo pomembna bonitetna ocena dolžnika, predvsem, ali ta razpolaga z dovolj premoženja oziroma prihodki, da bo lahko poplačal terjatev y izvršbi. Upniki se morajo zavedati, da imajo lahko terjatve tudi negativno vrednost, in sicer ko vlagajo v stroške sodnega postopka in odvetnikov, dolžnik pa nima nikakršnega premo-

F INFO

Po spletu hitreje in ceneje

▶ Odkar je v postopkih izvršbe mogoča uporaba spletnih obrazcev, uporabniki vse pogosteje posegajo po tej možnosti. Med najpogosteje uporabljenimi listinami, ki so v obliki elektronskih obrazcev, so ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ugovor dolžnika zoper sklep o izvršbi, ker je dolg poravnal, in ugovor dolžnika zoper sklep o izvršbi zaradi zastaranja. S prvim dokumentom dolžnik prepreči, da bi sklep o izvršbi, ki ga je izdalo sodišče na predlog upnika, postal pravnomočen in bi se upnik poplačal iz njegovega premoženja. Z drugim obrazcem dolžnik predloži ugovor zoper sklep o izvršbi, ker je izterjevani dolg v celoti domnevno poravnal. Ugovor je treba vložiti v osmih dneh po prejemu sklepa o izvršbi. S tretjim obrazcem dolžnik vloži ugovor zoper sklep o izvršbi, ker je izterjevana terjatev domnevno zastarala. Cena vsakega ugovora je 19,90 evra.

ženja in ni zmožen pokriti niti stroškov postopka, kaj šele glavnice in zamudnih obresti.

4. Ocenite boniteto dolžnika

Tudi Saša Kenetova opozarja, da je pred vložitvijo izvršbe treba preveriti dolžnikove finančne kazalce. Upniki lahko sami preverijo, ali imajo dolžniki odprt ali blokiran račun (bizi.si), pa tudi druge finančne kazalce. Koristijo tudi neformalne informacije, pridobljene prek spleta ali partnerjev podjetja.

5. Zavedajte se stroškov postopka

Stroški sodnih postopkov tudi ob nizkih vrednostih terjatev (na primer do tisoč evrov) niso nizki, zlasti če dolžnik na eni strani vlaga ugovore, na drugi pa

nima dovolj prihodkov ali premoženja. Upnik mora namreč te stroške zalagati vse do uspešne izvršbe, ko mu jih mora dolžnik sicer povrniti.

Na podlagi pridobljenih podatkov o dolžniku in vrednosti dolga naj upnik presodi, ali je pripravljen odšteti potrebne stroške. K najmanj 20 evrom za elektronsko izvršbo moramo namreč prišteti še najmanj 36 evrov sodne takse za postopek izvršbe, če gre za elektronsko izvršbo, oziroma 45 evrov, če predlog ni vložen v elektronski obliki. Sodna taksa se še poveča za vsako dodatno sredstvo izvršbe za pet ali šest evrov. Upnik mora računati tudi na dodatne stroške sodnih taks, ki so v nadaljevanju odvisne predvsem od izvršilnih ali pravnih postopkov. ●